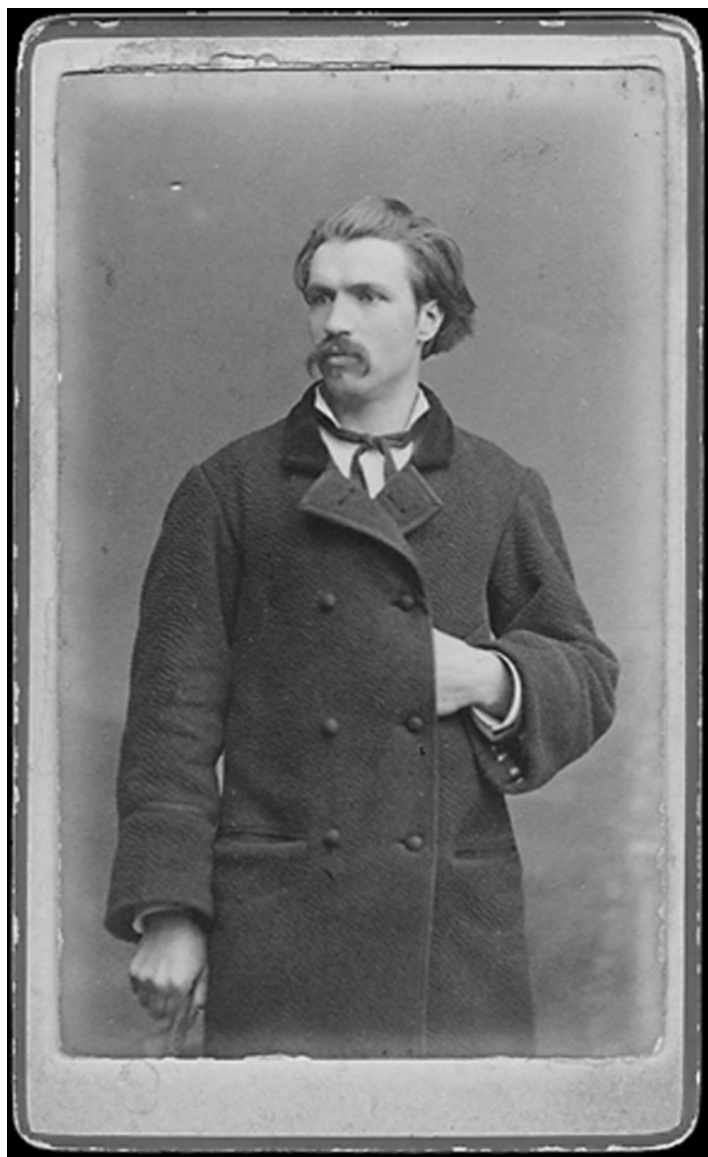

Tre släktgårdar i Blekinge sidan 6

Blekingesonen som hamnade i de fina salongerna.
sidan 10

Martin Jönssons laxfiske 1892 sidan 12

Kontakt - Blekinge Släktforskarförening

Ordförande

Annika Gylling Otfors
Lilla Rävsmålavägen 12
370 12 HALLABRO
0457-122 11
annikagylling@otfors.st

Vice ordförande, båtsmans- register

Vanja Jonasson
Ronnebyvägen 1 b
370 10 BRÄKNE-HOBY
0457-803 22
vanja.jonasson@hotmail.com
www.swe-gen.se

E-post till Båtsmansregistret

blekingerotter@yahoo.se

Sekreterare, bokhandel

Björn-Åke Petersson
Södra Smålandsgatan 1 c
372 50 KALLINGE
0457-204 65
peterssonkallinge@yahoo.se
bokbutiken@yahoo.se

Kassör

Jan-Erik Wennerberg
Hässlehultsvägen 111
293 92 JÄMSHÖG
073-442 01 19
jan-erik.wennerberg@oktv.se

Medlemsregister, vice kassör

Carina Focklin
Eringsbodavägen 154
372 92 KALLINGE
0457-46 00 26
cfocklin@hotmail.com

Ledamot, släktforskarvärd

Sten Ekenberg
Högabergsgatan 42
371 34 KARLSKRONA
0455-188 06 (bostad)
0455-73 78 26 (arbete)
sten.ekenberg@ltblekinge.se

Ledamot

Diana Green
Stansvägen 6
372 39 Ronneby
0457-663 52 (bostad)
0455-36 36 61 (arbete)
diana.gren@telia.com

Ledamot, stenhuggarregistret

Kerstin Carlsson
Volontärbacken 2 b III
372 32 RONNEBY
kerstin.carlsson@yahoo.se

Ledamot

Staffan Knös
Kyrkogatan 5
372 30 RONNEBY
070-595 13 38
1338-sek@telia.com

Suppleant, studieorganisatör

Katarina Möller
Alamedan 7
371 31 KARLSKRONA
0455-821 47
katarina.moller@karlskrona.se

Suppleant

Arne Sörlöv
Alnaryd
370 33 TVING
0455-703 04
arne@sorlov.com

Valberedningen (sammankallande)

Bo Lundgren
bossel.kallinge@telia.com

Övriga

Redaktör

Anette Näslund
Hyndekullavägen 74
372 51 KALLINGE
redaktor@blekingesf.se

Nätredaktör - Blekingerötter

Annika Gylling Otfors
webbredaktor@blekingesf.se

Stenhuggare i Blekinge

Kerstin Carlsson
kerstin.carlsson@yahoo.se

Blekingearkivet

Tingsgården
370 10 BRÄKNE-HOBY
0457-813 87 tel & fax
blekingearkivet@telia.com
www.blekingearkivet.se

Medlemskap

Alla frågor angående medlemskap ställs till Carina Focklin, adress här ovan. Glöm inte att meddela ny adress. Medlemmar registreras i ett digitalt medlemsregister

Medlemsavgiften skall vara betald inom första kvartalet

Medlemsavgift 2010

150 SEK för enskild medlem
75 SEK för familjemedlem
Glöm inte ange namn, adress och
e-postadress

Vårt Plusgiro 431 79 28-2

Denna tidning trycks av

CopyGraf, Bräkne-Hoby
ISSN 1403-3410

Annonsering i Släkt-Eken

1/1-sida 1000 kr
1/2-sida 500 kr
1/4-sida 250 kr
1/8-sida 125 kr

Medlemmar får gratis annons 1/16 sida

Manusstopp

Första tidningen senast den 15:de januari
Andra tidningen den 15:de maj
Tredje tidningen den 15:de oktober

BLT:s födelsedagsklipp

För något år sedan skänkte Blekinge Läns Tidning sina födelsedagsklippböcker till oss på SVAR i Kallinge. Nu har alla dessa böcker blivit inscannade av Jörgen Hylse, medarbetare på SVAR i Kallinge.

Klippen börjar den 30 juli 1925 t o m 1970, 1972-1978, 1980. Så har du någon släkting som fyllt jämt under denna perioden kan det finnas en liten berättelse om honom eller henne.

Vi fick också lite från Växjö-bladet för tiden 1968-1970.

Vänligen kontakta Jörgen Hylse på jorgen.hylse@ronneby.se så letar han fram eventuell notis och skickar den till dig. Kopian är gratis.

AGO

Redaktörens rader

Efter många om och men ska ni förhoppningsvis ha en tidning i era händer. Under det rejäla åskoväder vi hade för några veckor sedan och innan jag hann stänga ner datorn, small det till. Med min "datorsupport" på affärsresa var det inte mycket jag kunde göra. Det var bara till att vänta tills allt kunde ordnas. Nu, efter att ha suttit så många timmar i sträck med tidningen, så känner jag mig ganska mör.

Hoppas nu att alla får en skön sommar. Med denna tråkiga och kalla vår vi har haft, tycker jag att vi verkligen förtjänar en riktig sommar. Jag tycker det var ett tag sedan vi hade det, här nere i Blekinge.

Ordförandens rader

Först och främst vill jag tacka för förtroendet jag fick på Blekinge Släktforskarförenings årsmöte den 20 mars 2010, att bli föreningens ordförande ett år framåt. Då jag har varit styrelseledamot sedan 1990, med en lucka för 2009, så är jag återigen i föreningens famn. Det ska bli så roligt och jag ska försöka komma på idéer som vi alla i föreningen kan ha nytta av.

Pågående projekt är vårt vigselregister och vid Släktforskar-dagarna i Örebro i slutet av augusti blir det premiär för Östra härads vigselregister 1888-1939, tänk på att Karlskrona finns med...

Sedan har vi projektet Våra Anor 4, en gång återstartad av fd ordförande Rune Kronkvist. Han håller fortfarande i detta projekt, så skickar in era anor eller uppdatera dem. Läs informationen om Våra Anor 4 på vår hemsida <http://blekingesf.se>

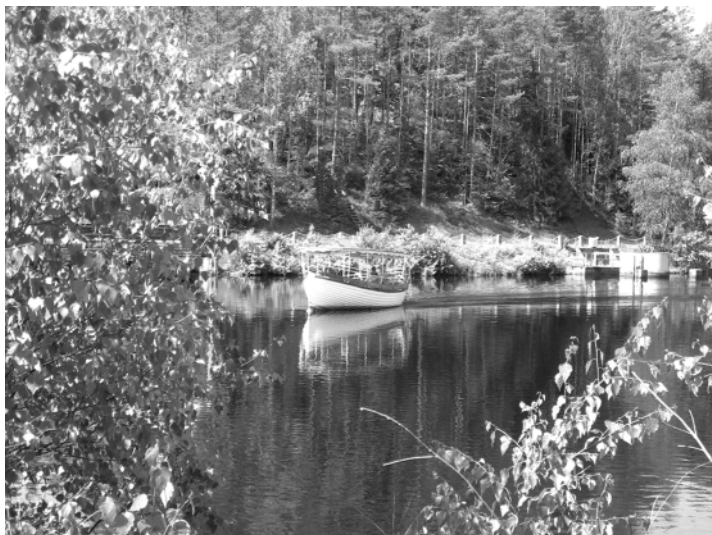
Föreningen kommer att vara representerad av bl a en volontär på Näselfrossan den 5-6 juni i Olofström. Sedan blir det höstmöte och vår mening är att det ska hållas i Karlskrona den 23 september och till slut blir det Kulturnatten i Karlskrona den 3 oktober. Också här kommer två volontärer att delta. Du som medlem i vår förening är välkommen att bli volontär för att hjälpa till vid olika arrangemang, kontakta mig om du är sugen på det. Dessa arrangemang är till för att sprida vårt budskap om släktforskning till dem som är på gång att börja forska.

Men vad finns för oss som hållit på ett tag då? Tanken är att alla släktforskare ska samlas en gång i månaden på SVAR i Kallinge, där vi kan utbyta vår forskning med varandra och lösa eventuella problem i forskningen. Så håll utkik på vår hemsida så kommer det mer information om allt detta framöver.

Ha en trevlig sommar och håll forskningen igång!!

Annika Gylling Otfors
Ordförande

Kan du gissa var bilden är tagen i Blekinge?

Svaret till förra tidningens bildgåta.

Båten på bilden heter "Lunkentuss" och den tuffar fram i Ronnebyån mellan Hjorthålan och Klåvbens kraftverk i Backaryd socken.

I Hjorthålan fanns det en kvarn på 1900-talets början och i samband med att man skulle bygga ett kraftverk i Klåvben, så dränkte man bl a kvarnen i Hjorthålan. Du kan läsa mer om detta i Backaryd- Öljuhults socknars hembygdsförenings årsbok 2004.

Kan inte låta bli att tänka på mina förfäder som bodde i Hjorthålan på 1600- och 1700-talet, bl a Abraham Gummesson som dog i Hjorthålan 1740 och hans dotter Segrid Abrahamsdotter som var född 1714 i Hjorthålan. Undrar vad de hade tänkt om de hade fått veta att husen skulle dränkas....

AGO

Näselfrossan

Välkomna att besöka Blekinge Släktforskarförening på Näselfrossan i Olofström den 3 juli 2010. Ett föredrag om släktforskning av Hans Rosenlund går av stapeln 11.30 och därefter är föreningen till er tjänst. Titta in på <http://www.nasselfrossa.se> för att läsa mer om "frossan"

Rättelse

I förra tidningen var tryckfelsniss framme. I recensionen av boken "Blasius König - borgmästaren" står det felaktigt att författaren heter Ödman i efternamn. Författaren heter Kjell Öhman och ingenting annat.
Red.

Presentation av nytillkomna i styrelsen

Jag heter Jan-Erik Wennerberg och bor i Hesslehult (Jämshög). Blev invald 2010 som ledamot i BSF styrelse som kassör.

Har släktforskat i drygt 8år. Jag har mina rötter i Norge (Trondheim och Hammarøy) och Blekinge (Asarum och Åryd). Jag forskar bara på min släkt i Norge

Jan-Erik Wennerberg, Jämshög

Jag heter Kerstin Carlsson, född i Öregrund, Uppsala län, men uppväxt i Ronneby sedan barn. Jag blev invald år 2010 i BSF som ledamot och ansvarig för stenhuggarregistret.

Mitt intresse för släktforskning började år 1995. Jag började att släktforskar på min egen släkt som finns i Blekinge, Småland, Skåne och Norrbottens län. Ett av de ämnen som också intresserat mig är historia, man kan ju ha nytta av det inom släktforskning.

År 2000 började jag med ett projekt att dokumentera alla stenhuggare i Blekinge län och deras familjer. Jag är ensam registeransvarig för stenhuggarregistret i Blekinge län. Detta är ett gammalt hantverk som vi måste bevara, och det kan vara roligt för de efterlevande att få veta att deras förfäder arbetade inom detta hantverk. Många av dem flyttade till Bohuslän, som har den största stenhuggarverksamhet och tillbaka till Blekinge igen. Stenhuggarna har fått ett stort intresse i Sverige och även i utlandet som har hittat sina anor via min sida på <http://blekingesf.se/Stenhuggare/index.htm>

Ni som har anor som är stenhuggare i Blekinge kan skicka kompletteringar till mig eller ha frågor som rör stenhuggare, så kanske jag kan hjälpa till.

Skicka det till min E-mailadress: kerstin.carlsson@yahoo.se

Kerstin Carlsson, Ronneby

Jag är snart 62 år och släktforskat i mer än 30 år. Är på mödernet bleking. Jag har släktforskat mycket i Tving, Fridlevstad, Rödeby och Augerum socknar. Söker ättlingar till Lisbet Larsdotter i Fundermåla/Glimminge och ättlingar till Jöns Gunnarsson i Boahaga. Är fadder i föreningen DIS.

Arne Sörlöv, Tving

Slaget vid Helsingborg den 28 februari 1710

Har Du någon avlägsen släkting som var med och slogs mot ryssarna vid Poltava i juni 1709 eller i Helsingborg mot danskarna den 28 februari följande år? Kanske som båtsman när danskarna anföll Skåne eller invecklad i striderna innan Karlshamn som enda blekingske stad fick kapitulera för danskarna?

Efter freden i Roskilde 1658 kom Skåne, Blekinge och Halland att tillhöra Sverige. Några månader efter det att Sverige blev slagna vid Poltava 1709 passade Danmark på att förklara Sverige krig. Hela den svenska armén var slagen i spillror och Danmark såg nu en möjlighet att ta tillbaka sina gamla provinser som de förlorat ett 50-tal år tidigare. Den 2 november 1709 landsattes 15.000 danska soldater i Råå strax utanför Helsingborg. Magnus Stenbock var guvenör över Skåne, men hade alldeles för få soldater för att kunna bjuda ett ordentligt motstånd och tvingades dra sig tillbaka norrut till Småland. Karl XII befann sig för sin del långt nere i Turkiet. Under november och december intog den danska armén hela Skåne med undantag av fästningarna i Malmö och Landskrona. I januari 1710 var turen kommen till Blekinge där Karlshamn intogs. Nu hamnade den infrusna svenska flottan i Karlskrona i farozonen. Den danska armén var dock vid det här laget i dåligt skick eftersom man hade brist på livsmedel samt problem med fältsjukans härjningar. Man var därför tvungna att dra sig tillbaka till Skåne.

En grupp färggranna karolinska soldater. Det är stor skillnad mot dagens militära uniformer, som har en betydligt mer kamouflerande färgsättning.

Under tiden hade svenskarna genom indelningsverkets effektivitet lyckats sätta upp nya regementen samt utrusta och öva soldaterna. Snart fanns 16.000 stridsdugliga soldater samlade i växjötrakten. Den 12 februari 1710 ryckte Magnus Stenbock in i Skåne och marcherade ända ner till Landskrona och Malmö där han kompletterade sina styrkor med artilleri. Därefter begav han sig med sin armé mot Helsingborg. Där hade danskarna med sina 14.000 soldater gått i försvarsställning med bra läge på en höjd med kärr både framför sig och på flanke-

En grupp soldater ur föreningen "Skånska utskrivningsregementet till foth" under ledning av Kapten Alf Prytz.

na. De stridande parterna disponerade förutom sina infanterier vardera över 4.000 ryttare samt ett 30-tal pjäser i sina artillerier. Den följande striden blev mycket hård. Genom att de danska styrkorna råkade i oordning kunde dock svenskarna få övertaget och de överlevande danska soldaterna drog sig tillbaka till det befästa Helsingborg. Under slaget förlorade danskarna 1.500 man i döda och 3.500 man i sårade varav många senare dog av sina skador. Motsvarande siffror för svenskarna blev hälften så hög. Dessutom tog svenskarna 2.600 danskar som krigsfångar.

Magnus Stenbock valde att inte försöka inta Helsingborg utan nöjde sig med att beskjuta staden med artilleri. Fem dagar senare skeppades återstoden av den danska armén över till Danmark. Innan dess förstörde danskarna allt som kunde förstöras i staden samt tog död på över 5.000 hästar och lämnade hästkadavrer överallt på gator och torg och tom i källare och brunnar. Det blev sedan stora problem med att få bort alla döda hästar från staden eftersom det på den tiden var bödelns och rackares uppgift att sköta dylik verksamhet. Så småningom hamnade dock hästarna i massgravar eller kastades i havet.

Bland de svenska regementen som deltog i striderna vid Helsingborg kan nämnas Kronobergs, Kalmars och Jönköpings regementen. Deltog gjorde också Älvsborgs regemente liksom det Skånska utskrivningsregementet till foth. De två sistnämnda var med sina färggranna karolinska soldater väl representerade vid årets högtidligheter med anledning av 300-årsminnet. Detta kom till stånd på initiativ av förre Brigadchefen och Översten Sven Wergård, som är ordförande i Kungliga Älvsborgs Regementes kamratförening.

Söndagen den 28 februari 2010 ordnades denna högtid för att hedra minnet av de stupade svenska och danska soldaterna i det sista kriget länderna emellan. Hemvärnets musikkår i Borås spelade, fanvakter paraderade och tal hölls av såväl svenska som danska representanter. Avslutningsvis skedde kransnedläggning vid den stora minnessten, som restes vid 250-årsjubileet 1960. Det kan avslutningsvis nämnas, att redan vid 150-årsminnet 1860 placerades en blygsam minnessten på Ringtorpshöjden utanför Helsingborg. I början på 1900-talet restes dessutom en pampig ryttarstaty över Magnus Stenbock nere i stadens centrum.

Dalsjöfors den 21 mars 2010

Sven-Erik Håkansson

Dalsjövägen 4

516 34 Dalsjöfors

Mail o Tel hakansson.033278079@bornet.net

Gammalt kapell i Kallinge?

En dag kom en man till oss på SVAR i Kallinge och han hade en karta med sig från 1766 och över ett område i Kallinge. Idag ligger Slättagårdsskolan vid detta område.

Han påvisade en liten text på kartan och vi blev alla förbryllade. Där står nämligen följande: "Rudera efter ett capell capitell", strax till vänster om denna text står det: "Gammalt vulgo". Om man översätter dessa rader blir det ungefär följande "Grunden efter ett kapell som tillhört ett ordensällskap", nästa text blir ungefär "Gammal allmän mark". Översättningen är en tolkning från min sida, så är det någon som kan det bättre, vänligen meddela mig.

Vi har frågat runt men ingen känner till att det legat ett kapell i Kallinge och tidpunkten bör ju vara 1600-tal och kanske ännu längre tillbaka. Är det någon som känner till detta, vänligen kontakta Annika. Visst är det spännande?

AGO

Min släkt"saga" - Tre släktgårdar i Blekinge

av Torsten Lindell

I Miljömagasinet nr 7 läste jag en artikel av Cecilia Klintö, om att Jordbrukarungdomens förbund höll på med en inventering av gårdar, som varit i släktens ägo i minst 200 år. Jag kom då att tänka på några gårdar, där jag funnit några av min dotterdotters anor. Från början var det endast två gårdar, men så småningom kom jag även in på en tredje gård, som jag tycket borde vara kvalificerade till denna inventering.

Nu är det naturligtvis inte jag som skall skicka in någon ansökan utan det är ju upp till den nuvarande ägaren. Dessutom känner jag inte till vad det ställs för krav utöver de 200 åren, men nog skulle det väl vara intressant om de tre gårdarna kunde komma med.

Hur hamnade jag nu i detta?

För att göra en lång historia kort, så har jag, för att inte mitt misstag skulle upprepas (jag började släktforska först då jag blivit pensionär) gick jag ner två steg och började släktforska på min dotterdotter. Släktforskning tar tid och man hinner inte med allt, som man vill och då tänkte jag, att om jag gör själva "benstommen", så kan kommande generationer försöka få lite "kött på benen".

Namnet Jordgöl dök upp första gången, då jag hunnit fram till Therese farmors farfars farmors mor Elna Abrahamsdotter, född den 7/5 1798 i Jordgöl, Asarums församling. Vid en anbytarträff fick jag kontakt med Per Frödholm, som inte endast berättade om Jordgöl, utan även gav mig en utredning, som han gjort med benägen hjälp av Vanja Jonasson. Det var en diger lunta och plötsligt var jag ytterligare 4 generationer bakåt i tiden.

Naturligtvis blev jag nyfiken på denna gård och då jag fick veta att gårdarna fortfarande var i gott skick (det fanns två gårdar) så åkte jag dit, för att med egna ögon få en bild av den plats, som brukats av förfäderna under många år.

Väl framme intervjuade jag en av husägarna, som var syster uti i trädgården, men han tillhörde inte "ursprungsbefolkningen" och han kunde inte svara på mina frågor. Han kände inte igen något av det jag läst i Pers och Vanjas "utredning". Jag var ju helt övertygad att jag kommit rätt, detta på grund av min ganska hyfsade meritlista i orientering, men då jag frågade honom om vilken gård som var Jordgöl 130, så förklarade han, att jag var på fel plats och att jag kört förbi infarten till Jordgöl. Denna samling gårdar hette Emneboda, så jag tackade för ett trevligt samtal. Naturligtvis skulle jag ha kommit ihåg att Per nämnt Emneboda, men att det skulle ha något samband med Jordgöl, fick jag veta först då jag ringde Per och berättade om mitt besök och han lovade mig en ny utredning om även denna gård. Jag åkte tillbaka och hittade infarten till Jordgöl. Första gården var inte likt fotot jag hade med mig, men den andra gården "var sig lik". Ingen var hemma, så jag strosade runt lite på egen hand. När jag fick underlaget på Emneboda kunde jag konstatera, att Elnas farfars far Abraham Carlsson f 1701 varit ägare till gården och inte nog med detta. Släktens ägande kunde härledas fram till början av 1600-

talet.

Nu blev det ytterligare besök på de båda gårdarna och det visade sig ju, att de båda ägarna Herbert Bengtsson och Olle Johansson hade gemensamma anor i Carl Jönsson och hans hustru, Lave Perssons dotter. Även om Herbert Bengtsson hade bra koll på sina förfäder, så hade han inte satt detta i sammanhang till släktskapet med grannen.

En intressant sak var de båda köpebrev, som jag fick ta del av från Herbert.

Opwist vid Jordransakningen den 27 apr. 175-

Kongl. Majj:tz

Wi underskrefne Rådth / Praesident och samptlige Cammar - Rådth giörom vitterligit, at som högstbem:te Hans Kongl. Majj:tt i anseende därtill / att närvarande Krigzförfattningar erfordra stora och ansenlige utgifter / och man fördenskull på alt giörligt sätt måste vara omtänckt / huru man därtill må kunna upbringa nödige medel / har i nåder tillåtit / att skatträttigheter måge sällias på dess Crono - Jordar / Rustningshåld och augementer, sampt till den ändan genom dess nådige bref dat. Hufvudquarteret

Lais i Lifland den 20 Martii förledet åhr 1701 oss i nåder Anbefalt / på sätt och Vijs / som däruti förordnas / öfver slijke Skatträttigheters försälliande sluta och handla till det värde / som giörligast må ståå att erhållas ; Altså till underdånigst föllie däraf hafve Wij velat uplåta och försällia / efter' som Wij härmed och i kraft af detta vårt öpna Bref på Kongl. Majj:tz vår allernådigste Konungs och Herres vägnar uplåte och försällie till Bonden Oloff Carlsson efterskrefne Hemman / nembl. uti Blekingen, Brächne härad och Asarum sochen En fierdedehl af hemmanet Hemmeneboda under Skattemanna Börd och rättigheet / att niuta och behålla för Tiugusiu dhlr, 16 öre Silf: mynt dhem han emot Landt Ränte Mest:s Fuhrströms quittance af den 24 april 1702 hvilket han jämväl här in Originali inleffererat / riktigt erlagt och betalt ; Afhände fördenskull Kongl. Majj:tz sampt efterkommande Konungar och Sveriges Crono Förbem:te cronohemman nbl. en fiärdedehl af Hemmeneboda i Blekingen, Brächne härad och Asarums socken och tilläggie bem:te Ena fiärdedehl Bonden Oloff Carlsson sampt hans hustru / Barn och Arfvingar / så ock Arfvinge efter Arfvinge med Huus / Jord / Åker / Äng / Skog / Marck / Fiske och Fiskevatten / Qvarn och Qvarnställen / Torp och Torpställen / och andre tillägor / i våto och tårro / när by och fiärran / Intet undantagandes af alt det /som därtill lyder / med rätta liggia bör/ och lagligen tilvinnas kan / att niuta / bruka och behålla under Skattemannabörd och rättigheet till evärdelig Ägo / Som lag förmår.

Där ock så skulle hända / at han och de framdeles skulle villia denne Skatterättigheet för sällia / eller eljest på någon annan transporterera. Så förbehålles Kongl. Majj:tz / at han och de skola vara skyldige / så vida det kan vara uthom rätta Börd / detta Collegio den först till Lösen at hembuda / och så framt den å Kongl. Majj:tz vägnar ey inlöses / då måge de hafva macht densamma till någon annan som de bäst med åsämias kunna / at föröytra och transporterera. Skulle och förberörde Hemman på hvariehanda sätt gåå Kiöparen eller hans Arfvingar ifrån / så vill

Kongl. Maj:t hålla dem deruti aldeles skadeslöse.
Så skal ock förberörde hemman efter detta Brefs datum ifrån Crono för Skatte uti Jordeböckerna införas. Där alle / som detta vidkommer / och för Kongl. Maj :tz skull vele och skole gjöra och låta / hafva sig hörsambligen at efterätta / icke görandes honom Bonde Olof Carlsson hans hustru / Barn eller Arfvingar häremot hinder / meen eller förfång i någon måtto / nu eller i tillkommande Tijder / Till yttermera visso hafve wij detta med Kongl. Maj:tz här i dess Cammar - Collegio brukelige sigill och våre händer under-

skrift bekräftat. Datum Stockholm den 5 Marti Åhr efter vår Herres Jesu Christi nåderika födelse Ett tusende, siuhundrade och på det andra.

På dragande kall och ämbetets vägnar

Fabian Wrede Carl Gyllenstierna
H. Billingschöldh P. Snack A. V. Grooth

J. C. Fleming

Hans Pahl L. Törne

Fastebref för Olof Samuelsson å 1/8 N:o 131 Emnaboda.

Kongl. Majjt:s till Sverige etc. Arfvinge till Dannemarck och Norrige, samt Herrtig till Schleswig Hollstein etc. Min allernådigste Konung och Herres Trotjenare och Härads-höfdinge samt tillförordnad Domare öfver Wästra Domsagan i Blekinge.

Jag Sven Emanuel Trägårdh gjør vetterligh: att år efter Frälsarens nåderika födelse Ett tusende och på det åttahundrade femte den tjuuandredag i Martii månad, då jag med vanlig Nämnd förrättade Bräkne härads lagtima vinterting å tingsstället Hoby; lät hos mig och Rätten bonden beskedlige Olof Samuelsson för sig och sin hustru Karna Ericsdotter anhålla om fasta och skjute å det Ettåttondels krono skattehemman under No 131 Emnaboda, hvilket de enligt köpebrev den 27 de September 1803 af sin fader och svärfader Samuel Nilsson sig tillhandlat emot Trehundrade trettio Riksdaler sexton skillingar samt undantag efter särskilt kontrakt; och alldestund af lagfarts Protokollerne inhämtas att vid förledet års vinter- sommar- och hösteting trenne laga upbud ågått, med therå sedermera följt klanderlöst laga stånd; Fördenskull och med stöd af Jordabalkens I och IV: Kap. pröfvade jag med Nämnden rättvist dömna åtkomsten häraf för fast och laglig, att stå och icke återgå; Till följe hvaraf samt i kraft af detta mitt öppna skjute och fastebref, varder ofvannämnde Ett åttendedels krono skatte hemman under No 131 Emnaboda förklaradt för olof Samuelssons, dess hustrus, Karna Ericsdotters, samt Barns och arfvingars välfångna egendom, den de äga nyttja, behålla och besittja nu och i kommande tider; och är ingen tillåtit häremot klander anställa vid laga bots tillgörande.

Till yttermera visso, hafver jag detta Fastebref egenhändigt underskrifvit samt med Häradets och mitt enskilda insegl bekräftat;

Som skedde ort, år och dag ofvanskref'ne

På häradsrättens vägnar
S. E. Trägårdh

Den tredje gården kom jag i kontakt med vid en annan släktforskarträff då jag träffade Arne Karlsson från Kyrkhult. Jag hade då hittat Elnas mor, Elna Matsdotter och då berättade han att hon härstammade från Hallandsboda och att det fanns en utredning om denna gård av Maj-Britt Sundin. Denna utredning omfattar gårdens totala befolkning under åren 1612- 1847. För att komplettera min "Antavla" om släktskapet med de tre gårdarna har jag genom några tips fått fram att även Harry Martinsson och Sven Edvin Salje har sina rötter i Hallandsboda och således även har samma anfader som min dotterdotter Therese.

På varje gård finns ett antal hus, som även de varit bebodda av släkten, bland annat den gård som "mynnar ut" i Harry Martinsson.

Det finns en hel del skrivet om gårdarna, så därför skall jag nöja mig med att försöka få fram anornas placering i historien. Nu är det emellertid så, att det är svårt att hitta de enskilda personernas "meritlista", såvida de inte begått något brott. I ett krig t. ex. är det endast befälhavarna som nämns, men soldaterna har ju även dom deltagit. Med hjälp av historieberättelser och lite fantasi kan man dock föreställa sig hur ens egna förfäder levte.

Under början av 1600-talet fanns i Emneboda Esbjörn Jensen (ana nr XIII 10.438) och hans hustru Sidtsa (ana nr XIII 10.439). Deras dotter Elna (ana nr XII 5219) gifte sig med Lave Persson (ana nr XII 5218) som redan 1657 övertog halva gården och som 1663 står som ensam ägare till Emneboda, som var ett kronohemman, d.v.s. staten ägde gården, men brukades av kronobonden. Karl XI var då kung i Sverige (1660-1697), och i Danmark härskade Fredrik III (1609-1670). Under denna tidsperiod var det en hel del skärmytslingar mellan Sverige och Danmark, vilket i högsta grad påverkade livet i Skåne, Blekinge och Småland, och speciellt hörnet mellan de tre landskapen blev hårt drabbade, och man visste långa tider inte vilket land man tillhörde och vem som var deras överordnade. Bland annat Örkened, i Östra Göinge, som inte ligger lång ifrån de tre gårdarna, blev hårt ansatta, då den svenska hären brände en hel del av deras gårdar under kriget 1745-46. Här finns mycket läsning om snapphanarnas krigföring och Uggleherarna, som mer var att betrakta som stråtrövare, gjorde omgivningen osäker. Jon Gammalson (ana nr XII 5808) var en känd bössmed och omtyckt av snapphanarna, men jagad av svenskarna. Sonen var Åbo i Tostaholm och även han smed. Han är omnämnd i boken "Den stora ofärden". En liten rolig grej är, att just Jon Gammalsson är en gemensam ana till Therese halvsysster Julia (olika fädrar).

I Jordgöl finns Abraham Carlsson (ana nr X1304) 1730, då han 2:dra söndagen efter trettondagen gifte sig med pigan Elin Jakobsdotter (ana nr X 1305) från Sternö. Här finns 1756

Emneboda nr 131

TRE SLÄKTGÅRDAR I BLEKINGE

Hallandsboda nr 76

Jordgöl nr 130

Genealogical chart showing three family lines (Emneboda, Jordgöl, Hallandsboda) with names, birth dates, and relationships. Includes a map of the estates and a signature 'Vå 091210 J. K. Lind'. The chart is organized into columns for each estate, with names and dates listed vertically. Relationships are indicated by lines and terms like 'system' or 'syster'. A map at the bottom left shows the location of the estates relative to 'Svängsta' and 'Kronoskattegränd'. A signature 'Vå 091210 J. K. Lind' is present at the bottom center.

De tre gårdarna, som med dagens mått mätt, ligger ganska nära varandra, är strategiskt placerade, med hänsyn till framkomlighet både till lands och till sjöss, det senare genom Mörumsån. Närheten till vatten var ju ganska viktigt för bönderna på 1600-talet, då man fick möjlighet att driva sågverk och kvarnar och tillgången till lax var riklig redan då. Under svensk-danska krigern blev detta område ett oroligt hörn genom gränserna mellan Småland, Blekinge och Skåne och befolkningen fick ständigt växla mellan den ena och den andra nationaliteten. Örkened, som låg nära länsgränsen fick bittert erfara detta, då svenskarna brände deras gårdar. Egentligen skulle det vara fyra gårdar. "Harry Martinsson-grenen" som ju var den största gården i Hallandsboda, övertogs av Mats Giselssons äldste son Truet 1698 och var sedan i släktens ägo fram till 1881, då "främmande" ägare kom in i bilden.

en notering om Abrahams delägare Nils Karlsson, som dött. Vid bouppteckningen noterades att ett barn i 6-årsåldern fick en förmyndare, eftersom ingen av barnens anhöriga hade hört av sig. System, 8 år, betraktades tydligen inte som omyndig.

I Hallandsboda finns Mats Giselsson (ana nr XII 5232) som godsägare och rusthållare. Han står då nämnd som änpling. Han är nu 50 år. 1699 står han åter nämnd som änpling. 1702 verkar det som att de båda sönerna Gisel och Truet har kommit in i bilden och 1747 har Gisels son Masse tagit över.

Maj-Britt Sundins utredning om Hallandsboda är på 48 sidor och här finner man en hel del intressanta uppgifter, som med lite fantasi kan ge en bild av hur livet tedde sig för befolkningen.

Några exempel:

- Det verkar som om att Mats Giselsson och hans ättlingar hade monopol på att vara vittnen vid alla barn dop på gården, som ju omfattade ett flertal familjer och barnafödandet var inte precis sällsynt. Ibland kom barnen lite "tidigare än beräknat" vilket framgår av följande: "Quinnfolket Magnhild Mårtensdotters oäkta barn döps till Sissa. Utlagt till barnafader blev salt-petersjudaren Nils Nilsson i Susekull".
- Drängarna Sven Eriksson och Nils Jönsson slår ihjäl båtsman Sigfris Wäf i en tvist om 12 skilling. Sven blir

dömd att mista huvudet, men blir benådad och döms till 28 dagar vatten och bröd, kyrkoplikt en söndag och 6 år på Malmö fästning. Det framgår inte vad som hände kompisen. Med hänsyn till att man inte skall arbeta på vilodagen, så kan man ju fråga sig hur man kom fram till att en dags vistelse i kyrkan skulle betraktas som ett straff.

- Att kärleken kunde blomstra över gränserna är ett exempel, då Jochim Nilsson från Strönhult 1765 gifter sig med Hanna Jönsdotter från Hallandsboda. Jochim jobbar då som dräng hos Masse Giselssons hustru. Strönhult i Östra Göinge är för övrigt en gård som tillhört Therese lillasyster Julias anor.
- Sedan kan jag ju inte låta bli att ta med en av alla de bouppteckningar som finns med, nämligen den om den ogifte bonden Nils Börjesson. Stackars bouppteckningsman. Det var nog ingen lätt Uppgift att fördela arvet någorlunda rättvist. Det är väl ganska välbekant att just ett arv kan leda till osämja i släkten.

Bouppteckning

Datum: 1802-11-09

Ogifte Bonden Nils Börjesson på 3/16 Kronoskattegränd Nr. 1 03 Dannemark. Död 29 sistlidne oktober.

Arvingar: **På fädernesidan:** Guldsmed Lutters änka Eleonora Lutter i Karlshamn, samt änkorna Lisbet Månsdotter i Grimsmåla och Kerstin. Månsdotter i Hoka såsom syskonbarn och bryllingar till den avlidne. Torparen Håkan Olsson i Grimsmåla, Timmermannen Josef Svensson i Karlshamn, dennes broder Nils Svensson och syster Märta Svensdotter, gift med Arbetskarlen Jonas Carlsson därstädes. Hustrurna Sissa? och Kerstin Håkansdöttrar, gifta, den förra med Gårdman Jöns Olsson i Kroksjömåla och den senare med Måns Olsson i Torstarp. Timmermannen Josef Borgström i Karlshamn, änkorna Hanna Håkansdotter i Torarp och Elna Håkansdotter i Dannemark, samt omyndiga pigan Gunnil Håkansdotter i Grimsmåla. Hustrun Lisbet Jonasdotter, gift med Torparen Håkan Olsson i Elmta och omyndiga pigan Sissa Jonasdotter i Jepps Hoka. Bonden Måns Mattisson i Grimsmåla och Torparen Jöns Svensson i Per Nils Hoka. De alla äro barn av avlidne Nils Börjessons avlidna syskonbarn Ola och Håkan Josefssöner, Signe och Sissa Josefsdöttrar, Håkan Israelsson, Lisbet Jönsdotter, Mattis Månsson och Lisbet Israelsdotter.

På mödernesidan: Hustru Botil Andersdotter, gift med Krono Båtsman Jonas Heyman? Och moster till den avlidne. Framlidne moderbrodern Nils Anderssons efterlämnade barn; Bönerna Sven? och Jöns Nilssöner i Torstarp, Kama Nilsson, gift med Bonden Nils Persson? i Galleryda och Gunnild Nilsson, omyndig. Andra morbrodern avlidne Zakris Anderssons barn; Ingeborg Zakrisdotter, gift med Torparen Nils Tuvevsson? i Emneboda, Inga Zakrisdotter, gift med Torparen Harald Zakrisson i Loberget, Hanna Zakrisdotter, gift med Båtsman Petter Loberg darsammanstädes, Sigre (Signe?) Zakrisdotter, gift med Torparen Ola Olsson i Per Nils Hoka, Kerstin Zakrisdotter, gift med Sågskäraren Sven Persson i Dannemark, samt Karna, Elna och Ingrid Zakrisdöttrar, omyndiga. 3:e morbrodern avlidne Carl Anderssons barn; Bonden Anders Carlsson, samt drängarna Nils och Sone? Carlsöner i Bengtsboda, tillika med omyndiga pigan Inga Carlsdotter i Hämäs. 4:e moderbrodern avliden Ola Anderssons enda dotter Elna Olsdotter, gift med Bonden Lars Jönsson i Bengtsboda, samt avlidna modersystem Karna Andersdotters efterlämnade dotter Bengta, gift med Torparen Nils Olsson i Ihre. Alla syskonbarn och syslingar till Nils Börjesson.

Övrigt: Härnämnda Sven Nilsson? i Torstarp, Anders Carlsson och Lars Jönsson i Bengtsboda såsom förmyndare för ovanför målte Zakris Anderssons jämväl avlidne son Skraddaren Zakris Zakrissons omyndiga barn Anders, Zakris, Hanna och Inga.

Ja, det var en del, men det finns ju även andra saker. T. ex. kan man läsa ut att kopporna härjade lite i mitten av 1700-talet. Många äldre dog, som det står, ”gamla, sjuka och totalt oförmögna att kunna försörja sig något till födan”. Gården sysselsatte mycket folk och det fanns många ”specialister” som mjölnare och smeder. En hel del båtsmän fanns på gården och med hänsyn till oroligheterna, var det väl inte helt omöjligt att någon av dessa deltagit i striderna på sjön.

Slutligen finns, för den som vill förkovra sig i ”Ortsnamn” ett otal namn. Det verkar som om varje hus får ett eget namn. Var ligger alla dessa orter? T.ex. Astenmåla, Levershult, Skälmershult, Björke falla, Gåragöl, Lilla Brödhult, Gaslunda, Kåraboda och Tomakulla m. fl.

Ja, nog finns det en hel del att bita i för den som vill lära sig lite om våra förfäders historia på det ”lokala” planet.

Torsten Lindell Morfar

Boktipset

Då det inte kommit in några tips om nya böcker eller gamla intressanta böcker för oss släktforskare, så har jag gått igenom mina bokhyllor och lämnar tips på följande böcker. Gå gärna till era lokala bibliotek och låna eller fjärlåna om de inte har dessa böcker! Känner ni till några nya böcker eller tips på någon gammal bok som kan vara intressant för våra släktforskarkollegor, skicka e-post till annikagylling@otfors.se

* Blekinges beskrivning författad av Christopher Cronholm ca 1750-1757

* Blekinges historia och Beskrivning av N. H. Sjöborg, första gången utgiven 1792

Alltså två riktigt gamla godingar för oss med rötter i Blekinge

* Ortnamn i Blekinge av Göran Hallberg, en intressant bok om man vill tolka de olika bynamnen.

* Makt, Möten, Gränser
Skånska kommissionen i Blekinge 1669-70 av Karl Bergman. En intressant redovisning om förhållandet i Blekinge denna tidpunkt.

* Pestens gåta, av Bodil E B Persson. Beskrivning om pesten runt tidpunkten 1710-1712

* Hasslöborna av Margaretha Rosén. Titeln säger allt.

* Per Hasselberg, den nakna sensualismens skulptör av Ulf Torell, en bok om Hasselstadspojken Per.

Blekingesonen som hamnade i de fina salongerna.

av Katarina Möller

Hur många av er läsare vet att det finns en staty i Hoglands Park i Karlskrona som heter Grodan? Jag tror att det är många som vet vilken staty jag menar, men om jag sedan ställer frågan om vem som har gjort den så kanske det inte är lika många som vet.

Då kan jag berätta att på nyårsdagen 1850, för 160 år sedan, föddes det en liten gosse i Hasselstad som ligger norr om Bredåkra i Ronneby kommun. Han fick namnet Peter men tog sig så småningom namnet Per Hasselberg (1850-1894) och var en av 1800-talets främsta svenska skulptörer.

Undertecknad fick reda på att det mellan den 20 februari och 30 maj pågick en stor retrospektiv utställning på Prins Eugens Waldemarsudde i Stockholm. Det är första gången som Per Hasselbergs verk visas där. Per Hasselberg var god vän med prinsen och finns väl representerad i prinsens konstsamling.

I egenskap av taltidningsredaktör i Karlskrona Kommun åkte jag en helg i april till Stockholm för att bl.a. göra en intervju med Anna Meister, som är ansvarig för arkivet och biblioteket på Waldemarsudde. Jag vill här ge er läsare av SläktEken ett referat från mitt besök där.

Min första fråga till Anna var hur det kom sig att Per Hasselberg, bondpojken från Hasselstad, fått en egen utställning på Waldemarsudde.

Anna svarade att anledningen till utställningen är att Waldemarsudde har fått en fin donation av material rörande Per Hasselberg. En konsthistoriker, Lennart Waern, hade under stor del av sitt liv forskat kring Hasselberg och denna forskning skulle ha utmynnat i en doktorsavhandling. Nu blev det inte så, ty Lennart Waern avled 2005 och nu har familjen donerat materialet till Waldemarsudde. Det handlar om spaltsatt korrektur samt ett mycket fint bildmaterial. Man tyckte att denna donation utgjorde ett bra tillfälle till en utställning om Hasselberg då han även var en god vän till Prins Eugen.

Snöklockan

Det första man möts av när man kommer in i utställningen är en iscensättning av Snöklockan som är en av Hasselbergs absolut mest kända skulpturer. Detta exemplar är i gips och trädgårdsmästaren på Waldemarsudde har skapat en trädgårds- och utomhuskänsla runt skulpturen med bland annat snödroppar.

I alla rum finns de skulpturer som prinsen själv ägde samt inlånade skulpturer i gips, marmor och parian. Den mest omtalade av dem alla är Näckrosen. Den föreställer en naken kvinna i en mycket ”vågad” pose.

Näckrosen

Modellen till Näckrosen var en ung 16-åring flicka som hette Signe Larsson. Hon kom även att bli mor till Hasselbergs barn. Julaftonen 1893 födde modellen en liten flicka som fick namnet Julia (1893-1984).

När utställningen är slut kommer Waldemarsudde att låta publicera materialet som donerats av familjen Waern genom att trycka upp det och skicka till universitetsbiblioteken så att det blir tillgängligt för allmänheten. Det rika bildmaterialet kommer att finnas tillgängligt på Waldemarsudde.

I samband med utställningen publicerades boken Per Hasselberg. Författare: Elsebeth Welander-Berggren, Annika Gunnarsson, Åsa Cavalli-Björkman, Jessica Sjöholm Skrubbe, Christina G Wistman, Anna Meister. Boken är mycket vacker och kan köpas genom Waldemarsuddes museibutik på webben.

Tilläggs kan göras att Per Hasselbergs farfar Anders Åkeson (1782-1848) var bror till min mm fm ff far. Jag har idag kontakt med Hasselbergs barnbarnsbarn som bor i USA. Hur jag fick kontakt med henne är en helt annan historia.

Katarina vid Per Hasselbergs grav på Norra begravningsplatsen i Solna

Hjortsberga socken i Blekinge

Har du dina rötter i Hjortsberga socken på 1700-talet? Då har du en fin möjlighet att hitta det mesta om din släkt. Björn-Åke Petersson har inom ramarna för SVAR-projektet "översatt" den allra första volymen för födda, vigda, döda och in- och utflyttade för nämnda socken. Volymen heter C: 1 och för de som har varit och kollat i denna volym så vet man att den kan vara väldigt svårläst. Du kan bl a hitta födda personer mellan 1721-1794 se följande födelsenotis:

"Anno 1722 Januar. Mån. N-o 1 Dn . Septuag. Eller d. 21. hujus döptes herrgårdztorparen *Sven Nilssons* dotter i Esketorp som föddes d. 12 hujus, hennes namn wardt **Anna**. Manf. Fadd. Fr. Bonden Jöns Holgersson i Ryy, Torparen Carl Persson i Esketorp. Qwinf, fadd. Olof Anderssons hustru i Åstorp, Olof Perssons hustru i Ryy."

Som du ser är texten källtroget avskriven och hänvisning finns till originalsidan i volymen. Du finner även vigslar, dödsnotiser och de väldigt intressanta in- och utflyttningslängder för 1721-1756.

Björn-Åke skriver i förordet "Kyrkoherde Gustaf Adolf Fult antecknade livshistorien för sina döda församlingsmedlemmar från sitt inträde i församlingen 1/5 1721 till sin död 1755 27/3." De anteckningarna är en verklig guldgruva för oss med rötter i Hjortsberga, den kan leda oss tillbaka till mitten av 1600-talet.

Efterlysning

Kan Jeres forening mon hjælpe mig med at finde min morfars familie i Blekinge?

Min morfar Bror Knut Persson blev født udenfor ægteskab og var søn af marinesoldat Johan Perssons hustru Emelie Sophie Jansson, Karlskrona. Bror Knuts mor Emelie Sophie blev født den 28. december 1836 i Augerum, og døde da Bror Knut var knapt to år den 2. februar 1879 i Karlskrona. Bror Knut kom i pleje i Abramsäng, Kristianopel. Hans plejemor var Cecilia Månsdotter født i 1840. Muligvis er Cecilia datter af: Mäns Andersson og Karin Månsdotter. Vores morfar Bror Knut Persson kom til Danmark i 1899. I 1916 bor familien i Baldersbrønde. I 1925 bor familien i Hedehusene.

Vores mor Gudrun Johanne Cæcilie Petersen blev f. 27. januar 1911 i Hvedstrup Sj. Døbt i Hvedstrup kirke, hun var datter af: Bror Knut Persson f. 17. maj 1877 i Abramssäng, Kristianopel forsamling i Blekinge. Vores morfar blev gift med Maren Kirstine Skytte Nielsen f. 27. sept. 1881, hun var datter af Hans Skytte Nielsen f. 20. april 1850. Dalby Sogn. Bror Knut og Maren blev gift i Hvedstrup kirke den 28. april 1900.

Min bror Vagn Petersson og jeg vil besøge vores morfars hjemegn i Blekinge fra den 14 til den 18. juni 2010 og håber nogen i Blekinge hjælpe os med at finde frem til nulevende familiemedlemmer i Torhamn, Kristianopel, eller i nærheden af Karlskrona. Vi ved han besøgte sin familie i Blekinge i 1950'erne, men kender dem ikke. Se venligst vedhæftet foto fra et besøg hos familiemedlemmer.

Med venlig hilsen

Mogens Weile
Kærlodden 7,
2760 Måløv DK
tele: 44978102

Vagn Helge Petersson
Tallviksvägen 23
236 33 Höllviken
tele: 040-45 36 40

Min släkt"saga" - Martin Jönssons laxfiske 1892

av Wulfila Enkler

Denna berättelse är nedtecknad efter en bandupptagning som min far Gustav Enkler gjorde med sin far (min farfar) Martin Jönsson i början på 50-talet. Att fiska lax med garn kallades att vraka lax. Garnen var ca 40 m långa och 6 m djupa och en "garnlänk" som innehöll 60 garn var således nästan 2 1/2 km lång. Martin Jönsson var född och bosatt i Dragnäs utanför Ronneby. Han bodde där i den lilla parstugan som kallades för tullstugan. Han gifte sig 1893 med Emelie Carlsdotter från gården i Dragnäs. ag har i texten här försökt att följa talspråket så nära som möjligt. Martin talade blekingsk dialekt med tydligt rullande r-ljud. Han var född 1866.

Det var 1892 så jag var fiskare. Då hade jag inte kommit till tullen, jag var visserligen extra ordinarie men jag var ju inte så jag hade tjänstgöring utan en gång då och då när det var ledigt. Eller så var det fiske, det var det huvudsakliga. Och sjön och segla som matros det hade jag ju slutat för en tre år förut. Och så skulle jag ju fiska då och de var, ja 1892 ja, var det. Och så hade jag en kamrat som var 18 år. Det var fars eka, det var en så kallad blekingeeka. Och de flesta garnen det var ju också fars, det var laxagarn. Och så gav vi oss iväg kamraten och jag mot Bornholm på våren i mars månad och skulle fiska lax, men när vi kom dit så var där ingen lax så beslöt vi, eller kom överens om, kamraten och jag att vi skulle segla till Danzig med den gamle båten. Och det var dålig båt och så var där ett litet tak akteröver som vi hade till kajutt och där hade vi en liten järnkamin så vi kunde elda. Och vi gav oss i väg mot Danzig, ja vi gjorde ett par vrak först vid Bornholm men vi fick inte mer än en liten lax. Och så gav vi oss iväg mot Danzig. När vi kom bortåt halvvägs innan Christiansö och Danzig så fick vi en sydostlig storm och då hade vi inte annat att göra än att länsa tillbaka till Bornholm. Och det blev regntjocka också. Inga fyrar syntes varken vid Christiansö eller vid Svaneke. Och eftersom vi visste vad kurs vi hade tillbaka, och det satte vi ju så gott vi kunde i tjockan och det blåste hiskeligt. Och så visste vi att vid Svaneke där går bergen rätt ner i vattnet och när vi kom så nära där så vi kunde se de vita brotten på bergen då visste vi att vi var vid land. Och så styrde vi den kursen tillbaka som vi ämna och träffa Svanekebergen och det gjorde vi också. Och då var det natt och så fick vi se hur sjön skalat upp vit efter bergkanten. Och vi hade ju varit där så mycket förut och fiskat med sil om somrarna så vi kände ju väl till hur det låg till vid Hammershus, heter den fyren som är på norra änden av Bornholm. Och när vi kom dit där så såg vi ju likadant hur sjön skalat upp på bergen där, och så länsade vi runt där och där blev lä medan sydosten, så vi var iland där på läsidan, gjorde fast där och låg där ett helt dygn till dess att stormen hon bedarrade. Och så bedarrade det så där på eftermiddagen vid 4-5 tiden så sa jag till kamraten:

"Nu för och slippa ligga här hela natten så tar vi och sätter våra garn här nedanför så lugnar det av något och så går tiden fortare också för oss."

För vi ämnade inte och stanna där utan vi skulle ju fortsätta. På nån håll, vart de skulle bli det visste vi inte då. I alla fall så vi for ut ett litet stycke, ungefär en distansminut eller knappt det ifrån land och vi begynnade och sätta våra laxagarn som vi hade. Och när vi hade tie garn igen - vi hade 60 garn i båten. Men när vi hade satt de femtio så tittade jag bort mot Hassle, det ligger söder om där vi var, där vi låg. Så kom där en båt, en fiskebåt från hamnen med alla seglen på och styrde på oss. Och då vaknade jag som först, vi var innanom gränsen, innanom territorialgränsen. Och då var både båt och redskap förbrutet. Och där kom den där store båten och när jag fick se honom så vaknade jag och så sa jag till kamraten:

"Stopp, nu sätter vi inte fler garn. Där kommer en båt ifrån Hassle och han styr på oss. Vi är inom gränslinjen."

Båten kom långsamt, styrde akter om oss och då var där fyra man. En satt vid rodret, en stod vid masten och de två var i mitten på båten. Och då vrålade den ene:

"Skall vi trekke era mans eller skall ni trekka dom själv?"

Det var inte prut.

"Ja", så svarade jag, "vi skall nog trekka dom."

Och så tog vi på oss oljekläder och så begynnade vi och dra garnen. Men båten som kom han gick ett stycke ifrån oss och sen vände han, och så kryssade han länken, kallar vi garnräckan, kallar vi för länk. Och där kryssade han länken upp tills han kom till änden, där la han bi och väntade på att vi skulle komma till honom. Och då när vi hade tjugo garn igen så sa jag till kamraten om det bara hade kommit en ångbåt och seglat av så hade vi kunnat klara oss. Och när vi hade att par garn kvar så kom där verkligen en ångbåt och rundade Hammershus och seglade av tio garn från änden. Ja, kan det vara ett under sa jag. Det var den enda gången i mitt liv som jag varit med och önskat att jag skulle få påseglat. Och när vi då kom till änden, den änden där vi avseglades, så låg båten, dansken han låg vid den andra änden. Men vi gjorde oss ingen brådska för det blev mörkare och mörkare och när de då såg att vi inte hade någon brådska fastän vi fick sätta upp masten, så vrålade de igen, danskarna:

"Ni har era manser häruppe!"

"Ja, vi kommer", skrek jag tillbaka, "bara tåla er."

För jag visste ju att när vi kom upp till dom fick vi ju ta fast i de garnen och sedan hade de kastat en lina om vår båt och sen hade de halat in oss till Hassle. Ja, där hade vi stått oss fint. Och det blev mörkare och mörkare. I alla fall så gjorde vi ett slag norr över, så kovände vi för att komma ändå längre ner från dem. Och sen styrde vi mot land och då begynnade det att bli rätt mörkt, så att när vi kom inåt land ett stycke så kunde de inte urskilja oss ifrån land i mörkt land, mot det mörka land. Utan vi vände ännu en gång till, vi kovände då också och kom ändå längre ner. När så, och så vände vi, kom ungefär rätt undan danskarna mot vinden så vände vi, och så gick vi in mot land. Då sa jag till kamraten:

"Ta och sätt klyvaren på, lägg ut klyvarbommen, och sätt på klyvaren men låt den ligga på däck mens du, ... och så slå på

han på fallet så att du kan hala upp den kvickt. Och likadant med toppseglet, ordna det också klart.”

När vi så kom långt in mot land, då var det redan så mörkt så att vi kunde inte se dansken mot sjön, och mycket mindre kunde han se oss mot det mörka landet. Utan då ändrade jag kurs och styrde på Trelleborg. Och så sa jag till kamraten:

”Upp med klyvaren först och sedan med toppen så fort du hinner.”

Och där körde vi på med den ostliga vinden en timme. Då visste vi att vi var fri. Så var det till att ta ner klyvaren och toppseglet och så lägga bidevind mot hemmet.

Och på morgonen vid soluppgången var vi hemma. Det blev sydost och snötjocka och blåste så att vi hade bara två segel. Och danskarna fick ta de tie garnen. Men man har ju alltid de sämsta och billigaste garnen, de har man i änden. Så de fick de behålla. Men i alla fall när vi kom hem på morgonen i soluppgången ungefär. Och vi har ju 40 minuter emellan Hanö och Hammershus, men sen bor ju vi en tre mil längre väster uppåt, så att vi hade hemmifrån, när vi styrde på Bornholm så styrde vi alltid sydydväst på Hammershus och alltså hade vi nordnordost från Hammershus och hem. Men Hanö det låg ju mer med nord emellan Hammershus och nord och syd och Hanö. (Anm: För den som inte är förtrogen med läget verkar de här meningarna röriga och svårbegripliga, bandet var också lite otydligt med dålig hörbarhet)

Det var en hel fots snö när vi kom iland och det var de första dagarna i april och så sa jag till kamraten:

”Ja, nu får vi hänga upp garnen och torka dem” och det var ändå söndag det minns jag nu. ”Men jag tror inte far kommer ut och tittar nu i hängen där vi skall hänga garnen, när det är snö och så där ruskit. Så han kanhända aldrig kommer att märka att vi blivit av med de tie garnen.”

I allafall så när det hade vatt ett par tre timmar begynnade det skina och blev så varmt så snön hon smälte undan och far han skulle ju gå ut och titta ett litet tag, och så gick han ut i garnhagen och fick se att där var flera hängen som var tomma. Så kom han in så sa han:

”Har ni blivit av med garnen?”

”Ja”, sa jag, ”vi fick avseglat så att vi blivit av med tie garn, men jag skall gå bort till svågern min, han bodde ett stycke ifrån, han har gott om laxagarn. Jag kan gå bort och köpa tie garn utav honom i stället,” sa jag.

Jaha, det gjorde jag ju och frågade honom om jag kunde få köpa tie garn.

”Jo det får du väl ta” sa han.

Ja, jag fick garnen och han fick pengarna och sen gick jag hem. Det var inte långt emellan där han la till med sin båt och där vi låg. Så att garnen tog vi bara och langade över kan man säga, till vår plats. Sen gick jag till kamraten och så sa jag:

”Nu har jag köpt tie garn i stället och vill du följa med så skall vi ge oss av i kväll och segla mot Öland. Jag har hört att där skulle vara lax.”

Jodå, han var med. Vi gav oss av på kvällen. (Anm: Denna del saknas på bandet)

Blekingeminnen, skildrade af Maximilian Axelson Blekinge-Posten 1874-11-10

I. En bondgård af gamla slaget

En mil oppom Holje gästgifvaregård besökte jag en riktigt gammaldags bondgård, belägen högt uppe i skogsbygden. Vägen dit förde mig föst genom Holje by bebyggd med flera nätta gårdar, men ej omsluten af en så vacker natur som Jemshögs by. Den harmoniska afrundning, som landskapet på sistnämnda ställe eger, fanns icke på det förra. Dalen var här mera öppen, de angränsande bergåsarne mara branta och kala – naturen såg mera fattig ut.

Men längre bort vid Nogelid, hade jag åter en af dessa äkta blekingska landskapsbitar, hvilkas anblick alltid bereder en så angenäm hvila för ögat och tanken. Uppöfver en brant höjd gick vägen, men der nedom sågs i daldjupet ett förtjusande vatten och ett skönt löfskogspektiv.

Vid Biskopsmåla der jag så den första s. k. ”ryggåsstugan” här i trakten, var nejden, om möjligt ännu mer intagande. Öfver en starkt kuperad mark gick färden, här tittade en liten sjö fram ur skogen, der, mellan ek, björk och bok, en nätt bostad. Backe uppför och backe utför. Så kom jag förbi Bytaremåla och Kopparmåla m. fl. andra små ställen till Bröthult hviket just var resans mål. Ty här hade jag ett riktigt gammaldags ställe att bese – både ut- och invändigt.

I den rymliga ryggåsstugan som var uppförd mellan 2 s. k. ”loft”, inströmmade dagsljuset till större delen genom ett åtsolsidan anbragt takfönster. Förutom detta funnos tvenne mindre väggfönster, ett å södra, ett å norra sidan, men genom dem föll dagern mera sparsamt in i stugan. Till denna lemnade 4 döttrar, alla belägna på östra och vestra sidorna.

Möblemanget utgjordes af flera långa brunmålade liggsoffor, en väggfast säng med gardiner och vidhängande skåp. Trefotade stolar med utåtsvängda ryggstöd, hörnskåp och ett gammalt i sitt stora klockfodral m. m.. För matlagningen och rummets uppvärmande funnos både murad spis och jernspis.

Men då denna bostad i det närmaste liknade ryggåsstugorna i forna dagar, torde det intressera, att här få dem mer detaljerad beskrifning öfver dessa. Sådane de i allmänhet befunnos för ett femtiotal år tillbaka.

Bonden hvardagsrum bestod vanligen af en stuga om 12 à 14 alnars längd och 8 à 10 alnars bredd samt var uppförd af rethugget timmer. Från de två sidoväggarna hvilka ej höllo mer än tre alnar i höjden, uppgick taket så högt, att gaflarne voro ända till 6 alnar höga och hade stugan äfven invändigt samma höjd, enär den var öppen ända upp till ryggåsen och blott un-

dantagsvis under trossningen försedd med tak, hvilket då, likasom ännu idag, kallas ”skunk”.

På södra sidan af takslutningen satt det fönster ”rindye eller vindöga”, genom hvilket dagsljuset förnämligast inföll i stugan och nedanom hvilket qvinnorna vanligen hade sina väfstolar eller spinnrockar placerade. Invid rummets södra vägg stod bondens egen säng, hvilken var väggfast och var försedd med randigt eller rutigt sparrlakan samt inredd med åtskilliga hyllor.

De öfriga sängställena utgjordes alla af väggfasta sängar med tillhörande lock. Den ena af stod utmed samma vägg som husbondfolkets och kallades ”södra bänk”. I den lågo pigorna. ”Gallbänken” hett en annan, i hvilken barnen eller drängarne hade sin sofplats, invid norra väggen stod ”norra bänk” och utmed ungsuren den s. k. ungsbänken, hvilken var avsedd för kringvandrande eller fattiga.

Utefter hela ”gallbänken” stod det långa matbordet, på hvars motsatta sida alltid fanns en ensam stol eller s. k. säte – troligen för farsgubben sjelf eller någon hedersgäst. Åtskilliga skåp fulländade möblemanget, bland dess det oundvikliga hörnskåpet i hörnet mitt emot bondens säng.

En del av stugans södra sida beganades för matlagningen och var från det öfriga rummet afskild genom en bjelke, som ifrån spismuren i norr sträckte sig fram till södra väggen. Öfver denna bjelke hänges om söndagarne eller vid andra högtidliga tillfällen s. k. hängkläden, bestående af ylleväfbader, inväfda med blommor eller rutor i flera olika färger, hvarigenom man för matlagningen fick likasom ett särskilt rum.

Björn-Åke Petersson

Del två kommer i nästa nummer

Min släkt”saga”

av Åsa Alderlöf

Jag heter Åsa Alderlöf och har släkt forskat från och till sen jag var ca 20 år, är nu 38 år. Jag har anor ner till Birger Jarl Magnusson på farmors sida och på mormor och morfar går det nog ner till ca 1700 talet, en aning längre på mormors sida.

För ca 1½ år sedan fick jag kontakt med en kille jag var släkt med via min farmor, som hette Mikael Wennersten och som var i min egen ålder, född 1971. Vi var femmänningar på farmors sida och min farmors mormors farmor hade en bror som även han var Mikael Wennerstens ana. Vi hade även en annan känd femmanning gemensamt, en skådespelare välkänd i Sverige som gemensam femmanning.

Skådespelaren är född i Göteborg och har även en fäder som var skådespelare. Det finns ytterligare en skådespelare, som är relativt nära släkt med oss, mig och Mikael Wennersten, men denna skådespelare är sen länge död.

För 1½ år skedde även en annan sak. Vi fick reda på att vi hade adliga anor, via vår gemensamma ana Sara Cajsa Kindbergs anor som visade sig vara adliga. Hennes farmors far hette Daniel Eketrä och tillhörde den adliga ätten Eketrä, nr 137. Hennes farmors far bodde hos hennes farmors morfar Erich Larsson Asker under en period och lånade pengar av Erich Larsson Asker och gjorde dottern med barn under äktenskaps löfte. Men det såg inte ut som Daniel Eketrä gifte sig med dottern Elisabeth Larsson Asker trots äktenskaps löfte. Daniel Eketrä farfar Johan Eketrä den yngre duellerade med sin frände Börje Sabelsköld. Han dödade Börje Sabelsköld och blev dömd till fängelse och landsförvisning under tre års tid. Johan Eketrä farfar Sven Månsson Eketrä blev adlad i början på 1600talet. Han var både ståthållare på Viborgs slott och underståthållare på Kalmar slott och hade egen våning på slot-

Forts. nästa sida

Kan du gissa var bilden är tagen i Blekinge?

Här får ni en tankenöt att knäcka, var i Blekinge finns den här bron? Rätt svar kommer i nästa Släkt-Eken och en liten historia om platsen. Har du någon bild som du skulle vilja ställa en fråga kring, skicka den till annikagylling@otfors.st så publicerar vi bild och fråga till nästa gång.

tet. Där hade han gjort ett avtryck då han hade låtit göra en renovering av ett rum i våningen och då gjort en inskription i det rum han renoverat.

Daniel Ekesträs farfars mormor var född Rosenstråle och var även hon av adlig släkt. Rosenstråle-släkten är välkänd för de var med att finansiera Vadstena slott, för släkten Rosenstråle var väldigt rika och hade mycket pengar. Alla av denna Daniel Ekesträs rötter är av adlig börd, både på moderns och faderns sida. Modern Brita Behmer har tyska anor och en av dessa tyska anor är en man vid namn Joakim Danckwardt, som på 1500talet var borgmästare i Nyköping och har sitt ursprung i Lübeck. På farmoderns sida finns det fler adliga anor, Oxehufwud, Stenbock, Drake och Stierna. Drake och Sten-

bock ägde Torpa stenhus under en period på 15-1600talet.

Daniel Ekesträs farfars mor Karin Nilssondotter Bröms har anor ner till Birger Jarl Magnusson, genom hennes farfars morfars-mors sida av familjen. Detta tack vare Birgers oäkta son Greger Birgerssons dotter Nn Gregersdotter, som gifte sig med Filip Ingvaldsson Örnsparré. Och det är dottern Margareta Filipsson-dotter Örnsparré som jag har som anmoder och som även är Karins ana.

Det finns mycket mer att berätta, men detta räcker nog för denna gång. Dessa Ekesträ:na har fler fina anor än de jag redan har nämnt, betydligt finare än jag har nämnt här. Jag är stolt över dessa fina anor, men flera av dem var kanske ej guds bästa barn.

Vad har vi egentligen i forskarsalen på SVAR i Kallinge?

Här kommer det resterande materialet.

Östra härad

Bönder, torpare och annat folk i Rödeby

Bouppteckningsingresser 1737-1840

Jordrevningsprotokoll 1671

Jordebok 1671

Bouppteckningsregister 1737-1840

Rödeby kyrkoarkiv församlingsbok 1900-1910, FVD 1800-1899

Östra häradsrätt 1667-1681

Karlskrona

Karlskrona Tyska, Karlskrona släkter, avskrift av hfl 1811-1821

Bouppteckningsingresser 1790-1828

Karlskrona bouppteckningsregister 1765-1860

Karlskrona Veckoblad, vigsel och dödsnotiser 1754-1774

Kriminalregister från Blekinge

Fridlevstad G: 2

Hällaryd G: 5

Ramdala GII: 1

Karlskrona stad GI: 3, 4, 5 och 6

Polisunderrättelser 1878-1900

Skåne

Skånes Knektregister

Skånska klockare, organister & skolemästare

Halland

Sockenkataloger för Halland

Hallands båtsmän

Gods och gårdar 1939, 1945, 1946, 1948, 1964

Småland

PLF Cd 1, 2, 3 och 4

KGF: s databas 2010

Jönköpings län (F 1895-1935, V 1860-1935, D 1860-1935, med uppdateringar)

Jönköpingsbygdens Genealogiska förening, ministerialbok-avskrifter från 56 församlingar,

främst Jönköpings kommun

Vadstena 1834

Algutsboda mantalslängder 1636-1765

Gotland

Gotländska släktböcker

Stockholm

Gamla stan under 750 år

Klara

Kungsholmen

Söder

Mantalsböcker 1800-1875

Begravda Stockholm

Allmänna barnhuset 1713-1900

Bouppteckningsingresser Uppsala län och delar av Stockholms län

Norrland

Ådalen FVD

Ministerialregister Jämtlands län

Danmark

Fotografiporträtt från Köpenhamns polis av utländska och utvisade förbrytare 1888-1903

Handschriftsläsning

Paleografi handschriftsläsning

Paleografi juridiska arkiv 1600-tal

Paleografi juridiska arkiv 1700-tal

Paleografi juridiska arkiv 1800-tal

Paleografi civila arkiv

Paleografi kyrkliga arkiv

41 handskrifter 1339-1926

B

Avsändare
 Blekinge Släktforskarförening
 c/o Carina Focklin
 Eringsbodavägen 154
 372 92 KALLINGE
 Sweden - Schweden - Suecia

NYA MEDLEMMAR HÄLSAS VÄLKOMNA

Christer Berglund, Marmorvägen 12 F 1 tr, 752 44 Uppsala
 Jan-Olof Lundqvist, Volontärbacken 5 E, 372 32 Ronneby
 Kenneth Palmqvist, Wirséns väg 14, 186 50 Vallentuna
 Christina Fagerlund, Wachtmeistergatan 8, 371 36 Karlskrona
 Jan Wahlström, Glasvingevägen 28, 247 35 Södra Sandby
 Maj-Britt Eriksson, Hemsjövägen 440-8, 290 60 Kyrkhult

Håll dina medlemsuppgifter aktuella !

Glöm inte att meddela till Carina som är ansvarig för medlemsregistret, när du flyttar eller vid andra förändringar av dina adressuppgifter. **Vi vill också gärna att du meddelar din mailadress**, så att vi kan skicka kallelser till möte, påminnelser mm på ett enkelt sätt till dig.

För att spara ekonomin och miljön kan du nu få tidningen som pdf-fil. Kontakta Carina Focklin via e-postadress: cfocklin@hotmail.com

SVAR-projektet & Demografiska Databasen

Vi tillhandahåller bland annat mikrofilmade kyrkoarkivalier för Blekinge, Skåne, Halland och Småland

Du hittar väl hem till vår hemsida? <http://blekingesf.se>

Delta i Släktforskarföreningens styrelse?

Vill du arbeta i föreningens styrelse? Tveka inte – kontakta Bo Lundgren i valberedningen via mejl: bossel.kallinge@telia.com

Välkommen att boka tid

Telefon 0457-61 76 03
 Kostnad 50:- heldag och 25:- halvdag

Öppet

Måndag-Fredag 08.00-16.00

Adress

SVAR-projektet
 Kockumsvägen 11
 372 50 KALLINGE
 annika.otfors@ronneby.se